

Mihailo Kandić

MILIVOJA ŠTULOVIĆ, ciklus "Vizantijske kutije i slike"

Radeći godinama na slikanju kulisa u kragujevačkom pozorištu, Milivoje Štulović započeo je jednu vrlo interesantnu akciju: kako se istovremeno baviti i primenjenim i "umetničkim" radovima. Rezultati su, za više od dve decenije, veoma raznoliki i kreću se od prevlasti dizajna, ako se slikanje u pozorištu može tako nazvati (u Štulovićevoj varijanti), do prevlasti čiste likovnosti u slici (još jednom prema modelu ovog slikara i dizajnera).

Posmatrač sa strane, koji vidi i manje i više od samog autora, zapažaće ove promene, hijerarhijske prevlasti, ili će pogrešiti ne osvrćući se na ovo delo koje je sasvim izdvojeno na kragujevačkoj likovnoj sceni, pa i šire. Ali samo u pojedinim svojim segmentima, najizrazitije u temama "dveri", od kojih ni jedne nisu pokazane na ovoj izložbi.

Samim tim izložba poprima specifičan retro kod, ali retro prema sebi, prema nečemu što je deža vi. To maskiranje novog, otkrivanje nove likovnosti u slikama i kutijama, Štulović vidi u velikim, belo intoniranim platnima, slikanim širokom četkom, koja treba sama da uradi ono što slikara

očekuje, i što treba da bude finale slikanog. No, tog finala nema do kraja. Slika je, najpre, razbijena na delove, ali nije ne/cela. Ovi delovi, pojedinačno, su efektni, ali osim scenične afektivnosti (fasadne eksplikacije), vizuelnog i kontekstualnog konglomerata, nema i očekivanog, prizivanog i nameravanog vizuelnog spektakla. Nedostaje dublji sloj, događaj, istinitost likovne naravi, da parafraziramo postrukturaliste, ono iznedreno iz duše, ne ono elaborirano cerebralnim ili nekim nižim organom, koje Štulović pokazuje naročito u "vizantijskim kutijama".

Trebalo je malo prošetati likovnim, pa i pragmatičnim svetom, zaviriti u domove, na primer, vodećih dizajnera sveta, među Nordijce, i odmah bi se prepoznala njihova dizajnerska kreacija koja decenijama prethodi Štulovićevoj. S tim što je nordijska deo maltene svakog njihovog enterijera kao lična kreacija, kao narodna umetnost, često likovnija, narativnija, doslednija u stavu neznanog autora od Štulovićevih kutija. A koliko je u Štulovićevim "vizantijskim" temama zaista vizantijskog, opet se treba pozvati na Evropu, posebno na nemačku goticu, koja neodoljivo nadire iz Štulovićevih "vizantijskih" tekstualnih citata, obesmišljujući modele sinestezije i holizma, na kojima su inače zasnovani njegovi radovi.